

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

Запропоновані варіанти вирішення проблеми:	Варіанти вирішення проблеми за рангом:
Обраний варіант вирішення проблеми:	
Інноваційні методи МШ:	

Враховуючи результати заняття, позитивні відгуки здобувачів, що приймали участь у проведенні мозкового штурму, можливим є зазначити, що інтерактивні методи навчання сприяють активному залученню здобувачі до спільної роботи, розвитку креативного мислення та спроможності розв'язувати проблеми. Ефективному впровадженню методу мозкового штурму сприяє розробка сценаріїв заняття та завдань, створення позитивного навчального середовища. Застосування методу передбачає оволодіння викладачем новою роллю – ініціатора творчих пошуків здобувачів освіти.

Список використаних джерел:

1. Крицька А.М. Методи активізації професійної креативності. *Актуальні проблеми психології*: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2019. Том. VI. Психологія обдарованості. Вип. 16. С. 137-143.
- 2.Павленко В.В. Креативність: сутнісна характеристика поняття. *Креативна педагогіка*: науково-методичний журнал. Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся». Житомир, 2016. Вип. 11. С.120–131.
- 3.Психологічна енциклопедія / автор-упорядник О. Степанов. Київ: «Академвидав», 2006. 424 с.

СИЧОВА Тетяна Олександрівна

ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ КРЕАТИВНОСТІ ПРИ ВИКЛАДАННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ

Основною обов'язковою компонентою переважної більшості освітньо-професійних бакалаврських програм є дисципліна «Вища математика». Зараз вища математика широко застосовується у природничих та гуманітарних науках, техніці та економіці. Вища математика відіграє важливу роль у навчальному процесі, що надає викладанню цієї дисципліни велике значення. Метою роботи

є розгляд можливих шляхів додавання більшої креативності при викладанні вищої математики.

При формуванні навчального процесу треба враховувати попередній рівень математичної підготовки здобувачів вищої освіти. Серед здобувачів є ті хто закінчили школу перед вступом до вищого навчального закладу, так і ті хто закінчив школу вже тривалий час тому назад. Зараз математична підготовка у школі поділяється на різні рівні (рівень стандарту, профільний рівень, поглиблений рівень), які мають різні години на навчання. Треба, щоб здобувачі вищої освіти мали можливість повторити основні теми, які розглядалися у школі і є базою для підготовки в університеті. Що можна досягнути наданням відповідних додаткових навчальних матеріалів.

Багато освітніх програм розглядають прикладну роль вищої математики в навчальному процесі. Ставиться задача навчити розв'язанню конкретних типів задач характерних для даної освітньої програми. Але більш важливим завданням є закладення загальної системи математичних знань, формування структури математичного матеріалу. Це дозволить здобувачу у майбутньому швидко засвоювати необхідні теми, які детально не розглядалися при навчанні, розвинути здатність до системного мислення.

Запровадження інформаційних технологій в процес викладання роблять навчання більш досконалим, підвищують його ефективність та якість, здатність генерувати нові ідеї. При використанні в навчанні технологій мультимедіа комбінують різні форми представлення інформації (текст, звукові пояснення, графічне супроводження, анімація, відеоролики, ілюстрації). Зростає наочність викладання. Лекції, практичні заняття супроводжуються слайдами і презентаціями.

Одна з основних складових підвищення креативності навчального процесу є використання Інтернету. З'являється можливість швидко і більш повно отримувати інформацію з різних джерел шляхом організації різноманітних пошукових запитів. Замість орієнтування тільки на вітчизняні джерела відкривається доступ до навчальних матеріалів закордонних університетів. Навчальна література містить добре структурований матеріал, багато прикладів розв'язання задач, кольорові графіки функцій та діаграми. Причому вивчення математики має таку особливість, що тут більш важливими є формули, рівняння, графіки, а не текст. Тому для використання таких матеріалів на іноземних мовах достатньо базового рівня знання мови.

Встановлення математичних пакетів на комп'ютер, планшет, телефон допомагає розв'язувати як прості так і складні задачі, легко будувати графіки функцій, аналізувати великі масиви даних. За допомогою Інтернету можна користуватися он-лайн калькуляторами, які є по більшості основних тем вищої математики. З урахуванням того, що не так багато студентів встановлюють у себе спеціалізовані математичні пакети, робота з он-лайн калькуляторами є важливою.

До одного з відомих та популярних Інтернет ресурсу відноситься такий ресурс, як Вікіпедія. Українська Вікіпедія є україномовним розділом Вікіпедії, багатомовного Інтернет проекту зі створення Інтернет енциклопедії, яку може редагувати кожен бажаючий користувач Інтернету. Вікіпедія розглядає велику кількість математичних питань. Такий ресурс не потребує встановлення на телефон або комп'ютер і працює при наявності Інтернету. У разі відсутності матеріалу в україномовному розділі Вікіпедії можна спробувати відшукати необхідну інформацію в іншомовних розділах, де ці матеріали можуть бути.

При викладанні вищої математики треба акцентувати увагу здобувачів на теми, які будуть використовуватися при подальшому навчанні, як на старших курсах бакалаврів, так і для магістрів. Це стосується вивчення математичного моделювання для аналізу обладнання та технологічних процесів, що вивчаються згідно вибраною здобувачем освітньої програми, наукового напрямку. Ідеалізація реальних об'єктів та процесів відбувається за допомогою вибору різних розрахункових схем та математичних моделей та допомагає оцінити вплив різних факторів на них.

Розвиток креативності викладання вищої математики тісно пов'язано з питаннями критичного мислення в процесі навчання. Критичне мислення необхідне як знаряддя дослідницького пошуку. Критичне мислення базується на розвитку умінь робити логічні висновки, ухвалювати обґрунтовані рішення, аналізувати отриману інформацію та процес рішення завдання, концентруватись на отриманні результату.

Отже додавання креативності при викладанні вищої математики суттєво покращує навчальний процес. Серед основних шляхів збільшення креативності виділено: врахування попереднього рівня математичної підготовки здобувачів освіти; формування загальної системи математичних знань, підвищення їх структурованості; запровадження інформаційних технологій в процес викладання, зокрема технологій мультимедіа; використання Інтернет технологій, Інтернет пошуку інформації, навчальних матеріалів іноземною мовою; встановлення математичних комп'ютерних пакетів, використання он-лайн калькуляторів; врахування в процесі викладання питань вивчення математичного моделювання в подальшому навчанні; розгляд питань критичного мислення в процесі навчання.

Таким чином, підвищується індивідуальний підхід, активність здобувачів, враховується особливості професійної підготовки майбутнього фахівця.

САВЧУК Олена Петрівна Професійна підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (трудове навчання та технології)	377
СЕВЕРИНЮК Тетяна Олександрівна Застосування методу мозкового штурму як чинника розвитку креативності здобувачів вищого навчального закладу	382
СИЧОВА Тетяна Олександрівна Шляхи збільшення креативності при викладанні вищої математики	386
СКОРОМНА Маріанна Володимирівна Основи креативного мислення учнів	389
СМЕТАНКІНА Наталя Володимирівна Розвиток креативних навичок у студентів технічного університету	393
СОКАЛЬ Марія Анатоліївна Проєктування креативного навчання в дизайні уроків мови і літератури в початковій школі	395
СОКОЛОВА Ганна Борисівна Інноваційні підходи до формування емоційного інтелекту у дітей з особливими освітніми потребами: роль творчості в педагогічній діяльності	397
СОРОКА Лариса Миколаївна Креативність як фактор конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти на ринку праці	400
СТРЕЛЬНИКОВА Олена Олександрівна Розвиток креативного мислення студентів у процесі вивчення вищої математики	402
СУРІЛОВА Анастасія Олегівна Креативний підхід до вирішення правових колізій у Міжнародному морському праві	408
ТЕРЛЕЦЬКА Наталія Миколаївна Розвиток креативності як складової професійної діяльності вихователів	412
ТІТАРЕНКО Світлана Анатоліївна Психолого-педагогічні умови формування креативного потенціалу особистості	417
ТРУБИЦИНА Ольга Михайлівна Розвиток креативного мислення як ключової компетенції студентів у ЗВО	421
ТРУШЕВИЧ Ганна Богданівна Імідж та репутація лідера в організації: вплив креативного мислення як інструменту формування	425
УЛЬЯНОВА Тетяна Юрївна Роль креативності у вищій освіті	427
УСКОВА Лілія Миколаївна Креативність викладача як стратегія розвитку професіоналізму	431
ФЕДОРЕНКО Андрій Андрійович Педагогічних умов у процесі формування наскрізних умінь у молодших школярів в умовах позашкільних навчальних закладах	434
ФЕДОРЕЦЬ Микола Олександрович Розвиток музично-творчих здібностей молодших школярів як засіб формування їхньої креативності	437